

HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA

4125

Na temelju članka 11. stavka 1. podstavka 1. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti (»Narodne novine«, broj 177/04 i 76/07) i članka 21. Statuta Hrvatske energetske regulatorne agencije (»Narodne novine«, broj 99/07 i 137/08), Hrvatska energetska regulatorna agencija temeljem odluke Upravnog vijeća na sjednici održanoj 19. prosinca 2008. donosi

TARIFNI SUSTAV

ZA SKLADIŠTENJE PRIRODNOG PLINA, BEZ VISINE TARIFNIH STAVKI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Tarifnim sustavom za skladištenje prirodnog plina, bez visine tarifnih stavki (u daljnjem tekstu: Tarifni sustav), odnosno metodologijom za utvrđivanje tarifnih stavki za skladištenje prirodnog plina (u daljnjem tekstu: plin), određuju se:

- formula i elementi za određivanje iznosa planiranog dozvoljenog prihoda operatora sustava skladišta plina,
- podaci, dokumenti i ostale podloge koje se koriste za utvrđivanje troškova te utvrđivanje iznosa planiranog dozvoljenog prihoda operatora sustava skladišta plina,
- alokacija planiranog dozvoljenog prihoda na usluge zakupa i korištenja kapaciteta radnog volumena, kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja za sustav skladišta plina,
- način, elementi i kriteriji za izračun tarifnih stavki za usluge zakupa i korištenja kapaciteta radnog volumena, kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja za sustav skladišta plina,
- postupak podnošenja prijedloga za utvrđivanje visine tarifnih stavki za skladištenje plina.

Članak 2.

Ovaj Tarifni sustav dužan je primjenjivati energetski subjekt koji obavlja energetske djelatnosti skladištenja plina.

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Tarifnom sustavu imaju značenja utvrđena Zakonom o energiji (»Narodne novine«, broj 68/01, 177/04 i 76/07) i Zakonom o tržištu plina (»Narodne novine«, broj 40/07).

(2) U ovom Tarifnom sustavu koriste se i izrazi koji u smislu ovoga Tarifnog sustava imaju sljedeća značenja:

- bazna godina (k) – kalendarska godina koja neposredno prethodi regulacijskoj godini,
- kapacitet povlačenja – količina plina koja se može povući iz radnog volumena sustava skladišta plina u jedinici vremena,
- kapacitet utiskivanja – količina plina koje se može utisnuti u radni volumen sustava skladišta plina u jedinici vremena,
- korisnik sustava skladišta plina – opskrbljivač plinom koji je ujedno voditelj bilančne skupine, dobavljač plina, trgovac plinom, proizvođač plina i operator transportnog sustava,
- plinski jastuk – količina plina u sustavu skladišta plina potrebna za održavanje minimalnog tlaka radi usklađivanja isporuke plina iz radnog volumena sa zahtijevanom dinamikom povlačenja,
- prethodna godina (k-1) – kalendarska godina koja neposredno prethodi baznoj godini,
- radni volumen – dio volumena sustava skladišta plina u koji plin može biti utisnut ili iz kojeg plin može biti povučen pomoću instaliranih podzemnih i nadzemnih objekata, isključujući volumen plinskog jastuka,
- regulacijska godina – skladišna godina u kojoj se primjenjuje određena visina tarifnih stavki za skladištenje plina,
- rezervirani dnevni kapacitet povlačenja plina – ukupni kapacitet povlačenja kojeg su korisnici sustava skladišta plina rezervirali kod operatora sustava skladišta plina za jedan dan u mjesecu, što predstavlja zbroj rezerviranih maksimalnih dnevnih kapaciteta povlačenja plina iz radnog volumena u pojedinom mjesecu za sve korisnike sustava skladišta plina;
- rezervirani dnevni kapacitet utiskivanja plina – ukupni kapacitet utiskivanja kojeg su korisnici sustava skladišta plina rezervirali kod operatora sustava skladišta plina za jedan dan u mjesecu, što predstavlja zbroj rezerviranih maksimalnih dnevnih kapaciteta utiskivanja plina u radni volumen u pojedinom mjesecu za sve korisnike sustava skladišta plina;
- rezervirani radni volumen – dio radnog volumena kojega su svi korisnici rezervirali za skladišnu godinu,
- sadašnja godina (k+1) – kalendarska godina u kojoj počinje regulacijska godina,
- skladišna godina – razdoblje koje počinje u 6.00 sati 1. travnja tekuće godine i traje do 6.00 sati 1. travnja naredne godine,
- skladištenje plina – zakup i korištenje radnog volumena sustava skladišta plina, zakup i korištenje kapaciteta za utiskivanje plina te zakup i korištenje kapaciteta za povlačenje plina, kao i sve ostale usluge u vezi sa skladištenjem plina,

– tarifna stavka – dio Tarifnog sustava kojim se u financijskom iznosu određuje cijena skladištenja plina.

II. ZNAČAJKE TARIFNOG SUSTAVA

Članak 4.

(1) Metodologija za utvrđivanje tarifnih stavki ovoga Tarifnog sustava zasniva se na opravdanim troškovima poslovanja, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata i zaštite okoliša, uključujući razuman rok povrata sredstava od investicija u sustav skladišta plina.

(2) Metoda regulacije koja se primjenjuje u ovom Tarifnom sustavu je metoda priznatih troškova poslovanja.

III. PLANIRANI DOZVOLJENI PRIHOD

Članak 5.

(1) Planirani dozvoljeni prihod operatora sustava skladišta plina treba pokriti opravdane troškove poslovanja, održavanja, zamjene, izgradnje ili rekonstrukcije objekata i zaštite okoliša, uključujući razuman rok povrata na imovinu od investicija u sustav skladišta plina.

(2) Planirani dozvoljeni prihod operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini izračunava se prema formuli

$$DP = T + A + RS \text{ [kn]}$$

gdje je:

DP – planirani dozvoljeni prihod operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini,

T – planirani ukupni opravdani troškovi poslovanja operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini, isključujući amortizaciju

A – planirana amortizacija imovine sustava skladišta plina u regulacijskoj godini,

RS – prinos od reguliranih sredstava u regulacijskoj godini.

Članak 6.

Pojedini elementi formule iz članka 5. stavka 2. ovoga Tarifnog sustava utvrđuju se kako slijedi:

a) Planirani ukupni opravdani troškovi poslovanja operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini – T

Planirani ukupni opravdani troškovi poslovanja operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini utvrđuju se prema formuli

$$T = T_k \times (1 + I_k/100) \text{ [kn]},$$

gdje je:

T – planirani ukupni opravdani troškovi poslovanja operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini, isključujući amortizaciju

T_k – ukupni opravdani troškovi poslovanja operatora sustava skladišta plina ostvareni u baznoj godini, uključujući troškove nabave plina za pokriće vlastite potrošnje i pogona, troškove nabave plina potrebnog za održavanje plinskog jastuka, troškove gubitaka plina u sustavu skladišta plina i zakonom propisane naknade, isključujući amortizaciju, prema tablicama za praćenje troškova iz Priloga I. koji je sastavni dio ovoga Tarifnog sustava,

I_k – stopa rasta potrošačkih cijena za baznu godinu, koju objavljuje Državni zavod za statistiku, izražena u postocima (%).

b) Planirana amortizacija u regulacijskoj godini – A

Amortizacija reguliranih sredstava obračunava se linearnom metodom primjenom godišnjih stopa amortizacije utvrđenih prema očekivanom vijeku korištenja sredstava, prema načelima računovodstvenih standarda.

Osnovica obračuna amortizacije je knjigovodstvena nabavna vrijednost dugotrajne imovine, koja na zadnji dan bazne godine ima sadašnju knjigovodstvenu vrijednost ili tržišna vrijednost utvrđena procjenom od strane kvalificiranog procjenitelja, sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima.

Kada ne postoji dokaz tržišne vrijednosti, zbog posebne vrste postrojenja i opreme, osim kao dio kontinuiranog poslovanja, dugotrajna materijalna imovina se vrednuje po njihovom amortiziranom zamjenskom trošku.

c) Prinos od reguliranih sredstava u regulacijskoj godini – RS

Prinos od reguliranih sredstava u regulacijskoj godini izračunava se prema formuli

$$RS = RS_{pro} \times PCK_{pond} \text{ (kn)}$$

gdje je:

RS_{pro} – prosječna vrijednost sredstava kojima se obavlja regulirana djelatnost (kn),

PCK_{pond} – ponderirana vrijednost prosječne cijene kapitala,

RS_{pro} – prosječna vrijednost sredstava kojima se obavlja regulirana djelatnost, izračunava se prema formuli

$$RS_{pro} = \frac{RS_{poc} + RS_{izm}}{2} \text{ (kn)}$$

gdje je:

RSpoč – vrijednost reguliranih sredstava na početku sadašnje godine (k+1) (kn),

RSkraj – vrijednost reguliranih sredstava na kraju sadašnje godine (k+1) (kn).

Vrijednost reguliranih sredstava na početku sadašnje godine (k+1) predstavlja zbroj sadašnjih knjigovodstvenih vrijednosti regulirane dugotrajne materijalne imovine u uporabi, dugotrajne nematerijalne imovine i trajnih obrtnih sredstava, uključujući vrijednost plina u plinskom jastuku, ili tržišna vrijednost utvrđena procjenom od strane kvalificiranog procjenitelja, sukladno međunarodnim računovodstvenim standardima (u daljnjem tekstu: regulirana sredstva) prikazanih u poslovnim knjigama operatora sustava skladišta plina na zadnji dan bazne godine (k).

RSkraj – vrijednost reguliranih sredstava na kraju sadašnje godine (k+1) određuje se prema formuli

$$RS_{kraj} = RSpoč + NI_{k+1} - A_{k+1} - OR_{k+1} \text{ (kn)}$$

gdje je:

NI k +1 – vrijednost novih investicija u sustav skladišta plina koje će biti stavljene u uporabu u sadašnjoj godini (k+1) (kn),

A k +1 – amortizacija reguliranih sredstava u sadašnjoj godini (k+1) (kn),

OR k +1 – otuđena i rashodovana sredstva u sadašnjoj godini (k+1) (kn).

PCK_{pond} – ponderirana vrijednost prosječne cijene kapitala poslije oporezivanja izračunava se prema formuli

$$PCK_{pond} = \frac{E \cdot K_e}{E+D} + \frac{D \cdot K_d \cdot (1-T_p)}{E+D}$$

gdje je:

E – iznos vlastitog kapitala (kn),

K_e – kamatna stopa na vlastiti kapital (%),

D – iznos duga (kn),

K_d – kamatna stopa na zaduženje (%),

T_p – stopa poreza na dobit (%),

pri čemu,

K_d – kamatna stopa na zaduženje podrazumijeva prosječnu ponderiranu kamatnu stopu na investicijske kredite koje koristi operator sustava skladišta plina,

K_e – kamatna stopa na vlastiti kapital se određuje primjenom modela oslonjenog na trošak dugogodišnjih ulaganja (CAPM – Capital Asset Pricing Model), i to kao zbroj prinosa ostvarenih od nerizičnih ulaganja i razlike prosječnog prinosa od rizičnih ulaganja i prinosa od nerizičnih ulaganja, pomnoženo s koeficijentom β , prema formuli

$$K_e = R_f + \beta \cdot (R_m - R_f) (\%)$$

gdje je:

R_f – prinos ostvaren od nerizičnih ulaganja (% na očekivani prihod od državnih obveznica),

R_m – prosječan prinos od rizičnih ulaganja (% na očekivani prihod od tržišnog portfelja),

$R_m - R_f$ – premija za tržišni rizik (%),

β – koeficijent varijabilnosti prinosa dionica operatora sustava skladišta plina u odnosu na prosječnu varijabilnost prinosa svih dionica koje kotiraju na tržištu,

$\beta \cdot (R_m - R_f)$ – premija za tržišni rizik vlastitog kapitala (%).

Članak 7.

Planirani dozvoljeni prihod za regulacijsku godinu dijeli se na sljedeće vrste prihoda:

a) DP1 – udio u planiranom dozvoljenom prihodu koji se planira ostvariti od zakupa radnog volumena sustava skladišta plina, a sastoji se od 50% iznosa planirane amortizacije i 50% prinosa od reguliranih sredstava;

b) DP2 – udio u planiranom dozvoljenom prihodu koji se planira ostvariti od zakupa i korištenja dnevnog kapaciteta utiskivanja plina u radni volumen sustava skladišta plina, a sastoji se od 50% planiranih ukupnih opravdanih troškova poslovanja operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini te od 25% iznosa planirane amortizacije i 25% prinosa od reguliranih sredstava;

c) DP3 – udio u planiranom dozvoljenom prihodu koji se planira ostvariti od zakupa i korištenja dnevnog kapaciteta povlačenja plina iz radnog volumena sustava skladišta plina, a sastoji se od 50% planiranih ukupnih opravdanih troškova poslovanja operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini te od 25% iznosa planirane amortizacije i 25% prinosa od reguliranih sredstava.

IV. TARIFNE STAVKE

Članak 8.

(1) Tarifne stavke za skladištenje plina su:

a) Trv – tarifna stavka za zakup radnog volumena [kn/MWh],

b) Tu – tarifna stavka za zakup i korištenje dnevnog kapaciteta utiskivanja plina u radni volumen [kn/MWh/dan],

c) T_p – tarifna stavka za zakup i korištenje dnevnog kapaciteta povlačenja plina iz radnog volumena [kn/MWh /dan].

V. IZRAČUN TARIFNIH STAVKI

Članak 9.

(1) Tarifna stavka za zakup radnog volumena izračunava se prema formuli

$$T_m = \frac{DP1}{V_{mz}}, [\text{kn/MWh}]$$

gdje je:

T_m – tarifna stavka za zakup radnog volumena [kn/MWh],

$DP1$ – udio u planiranom dozvoljenom prihodu koji se planira ostvariti od zakupa radnog volumena, a sastoji se od 50% iznosa planirane amortizacije i 50% prinosa od reguliranih sredstava [kn],

V_{mz} – ukupna količina plina u rezerviranom radnom volumenu za regulacijsku godinu [MWh],

(2) T_u – tarifna stavka za zakup i korištenje dnevnog kapaciteta utiskivanja plina u radni volumen izračunava se prema formuli

$$T_u = \frac{DP2}{\sum_{m=1}^m Q_{u,m}}, [\text{kn/MWh/dan}]$$

gdje je:

T_u – tarifna stavka za zakup i korištenje dnevnog kapaciteta utiskivanja plina u radni volumen [kn/MWh/dan],

$DP2$ – udio u planiranom dozvoljenom prihodu koji se planira ostvariti od zakupa i korištenja dnevnog kapaciteta utiskivanja plina u radni volumen, a sastoji se od 50% planiranih ukupnih troškova poslovanja operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini te od 25% iznosa planirane amortizacije i 25% prinosa od reguliranih sredstava [kn],

m – redni broj mjeseca u godini,

$Q_{u,m}$ – rezervirani dnevni kapacitet utiskivanja plina u radni volumen za pojedini mjesec, što predstavlja zbroj rezerviranih maksimalnih dnevnih kapaciteta utiskivanja plina u radni volumen u pojedinom mjesecu za sve korisnike sustava skladišta plina [MWh/dan],

(3) T_p – tarifna stavka za zakup i korištenje dnevnog kapaciteta povlačenja plina iz radnog volumena izračunava se prema formuli

$$T_p = \frac{DP3}{\sum_{m=1}^m Q_{p,m}}, [\text{kn/MWh/dan}]$$

gdje je:

T_p – tarifna stavka za zakup i korištenje dnevnog kapaciteta povlačenja plina iz radnog volumena [kn/MWh/dan],

$DP3$ – udio u planiranom dozvoljenom prihodu koji se planira ostvariti od zakupa i korištenja dnevnog kapaciteta povlačenja plina iz radnog volumena, a sastoji se od 50% planiranih ukupnih troškova poslovanja operatora sustava skladišta plina u regulacijskoj godini te od 25% iznosa planirane amortizacije i 25% prinosa od reguliranih sredstava [kn],

m – redni broj mjeseca u godini,

$Q_{p,m}$ – rezervirani dnevni kapacitet povlačenja plina iz radnog volumena za pojedini mjesec, što predstavlja zbroj rezerviranih maksimalnih dnevnih kapaciteta povlačenja plina iz radnog volumena u pojedinom mjesecu za sve korisnike sustava skladišta plina [MWh/dan].

Članak 10.

Visina tarifnih stavki za skladištenje plina jednaka je za sve korisnike sustava skladišta plina.

VI. OČEKIVANI UKUPNI PRIHOD

Članak 11.

Očekivani ukupni prihod u regulacijskoj godini izračunava se prema formuli

$$UP = \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^m \left(\frac{V_{rez,n}}{12} + T_{rv} + Q_{u,m,n} + T_u + Q_{p,m,n} + T_p \right), [\text{kn}]$$

gdje je:

UP – očekivani ukupni prihod u regulacijskoj godini [kn],

m – redni broj mjeseca u godini,

n – redni broj korisnika sustava skladišta plina,

N – ukupan broj korisnika sustava skladišta plina,

$V_{rez,n}$ – ukupna količina plina u rezerviranom radnom volumenu koju je rezervirao n-ti korisnik za regulacijsku godinu [MWh],

T_{rv} – tarifna stavka za zakup radnog volumena [kn/MWh],

$Q_{u,m,n}$ – rezervirani maksimalni dnevni kapacitet utiskivanja plina u radni volumen za pojedini mjesec i za pojedinog korisnika sustava skladišta plina [MWh/dan],

Tu – tarifna stavka za zakup i korištenje dnevnog kapaciteta utiskivanja plina u radni volumen [kn/MWh/dan],

Q_{p,m,n} – rezervirani maksimalni dnevni kapacitet povlačenja plina iz radnog volumena za pojedini mjesec i za pojedinog korisnika sustava skladišta plina [MWh/dan],

T_p – tarifna stavka za zakup i korištenje dnevnog kapaciteta povlačenja plina iz radnog volumena [kn/MWh/dan].

Članak 12.

Operator sustava skladišta plina dužan je predložiti visinu tarifnih stavki na temelju razvidnog i utemeljenog izračuna, uz uvjet da očekivani ukupni prihod u regulacijskoj godini, izračunat na temelju predloženih tarifnih stavki, ne prelazi iznos planiranog dozvoljenog prihoda u regulacijskoj godini određenog člankom 5. stavkom 2. ovoga Tarifnog sustava.

VII. PODNOŠENJE PRIJEDLOGA ZA PROMJENU VISINE TARIFNIH STAVKI

Članak 13.

(1) Operator sustava skladišta plina podnosi Ministarstvu prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki do 15. veljače sadašnje godine, za regulacijsku godinu.

(2) Operator sustava skladišta plina dužan je uz prijedlog za promjenu visine tarifnih stavki za skladištenje plina dostaviti sljedeće:

a) podatke za svakoga pojedinog korisnika sustava skladišta plina, za regulacijsku godinu, o:

- rezerviranom radnom volumenu,
- rezerviranom dnevnom kapacitetu utiskivanja plina u radni volumen za svaki pojedini mjesec,
- broju dana utiskivanja plina u radni volumen za svaki pojedini mjesec,
- rezerviranom dnevnom kapacitetu povlačenja plina iz radnog volumena za svaki pojedini mjesec,
- broju dana povlačenja plina iz radnog volumena za svaki pojedini mjesec,

b) razvidan i detaljan izračun očekivanog ukupnog prihoda u regulacijskoj godini na temelju predložene visine tarifnih stavki,

c) petogodišnji plan razvoja sustava skladišta plina, koji je odobrio ministar, sukladno članku 32. Zakona o tržištu plina,

d) financijsko izvješće na razini trgovačkog društva, ukoliko ono osim energetske djelatnosti skladištenja plina obavlja i neke druge energetske i/ili neenergetske djelatnosti, za prethodnu

godinu, ovjereno od strane ovlaštenog revizora, te za baznu godinu, ovjereno od strane ovlaštenog revizora ili odgovorne osobe operatora sustava skladišta plina,

e) financijsko izvješće za energetske djelatnosti skladištenja plina za prethodnu godinu, ovjereno od strane ovlaštenog revizora, te za baznu godinu, ovjereno od strane ovlaštenog revizora ili odgovorne osobe operatora sustava skladišta plina,

f) popunjene tablice za praćenje troškova iz Priloga 1. ovoga Tarifnog sustava,

g) popunjenu tablicu za sadržajni prikaz izračuna planiranog dozvoljenog prihoda iz Priloga 2. koji je sastavni dio ovoga Tarifnog sustava,

h) razvidan i detaljan izračun raspodjele planiranog dozvoljenog prihoda za regulacijsku godinu na vrste prihoda iz članka 7. ovoga Tarifnog sustava.

(2) Dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka potpisuje odgovorna osoba operatora sustava skladišta plina i ista mora biti ovjerena pečatom tvrtke.

(3) Na zahtjev Ministarstva ili Agencije operator sustava skladišta plina dužan je dostaviti i druge podatke i informacije potrebne za utvrđivanje promjene visine tarifnih stavki te omogućiti uvid u pripadajuću dokumentaciju.

Članak 14.

Operator sustava skladišta plina koji do dana podnošenja prijedloga visine tarifnih stavki nije obavljao energetske djelatnosti skladištenja plina, u tablice iz Priloga 1. ovoga Tarifnog sustava unosi samo procijenjene veličine za baznu godinu.

Članak 15.

Ukoliko Vlada Republike Hrvatske po isteku regulacijske godine ne odredi visinu tarifnih stavki za narednu regulacijsku godinu, do njihovog određivanja primjenjuju se važeće tarife stavke za skladištenje plina.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

(1) Svi korisnici sustava skladišta plina dužni su podnijeti zahtjeve za rezerviranje radnog volumena, kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja operatoru sustava skladišta plina do 31. siječnja 2009. za regulacijsku godinu 2009/2010.

(2) Operator sustava skladišta plina dužan je podnijeti prijedlog visine tarifnih stavki za skladištenje plina do 15. veljače 2009. za regulacijsku godinu 2009/2010.

(3) Svi višegodišnji ugovori o skladištenju plina zaključeni prije stupanja na snagu ovoga Tarifnog sustava mogu ostati na snazi, u dijelu koji se odnosi na skladištenje plina, na vrijeme na koji su zaključeni.

Članak 17.

U prijelaznom razdoblju, dok se na hrvatskom tržištu ne steknu uvjeti za izračun kamatne stope na vlastiti kapital na temelju parametara β , R_m i R_f iz članka 6. podstavka c. ovoga Tarifnog sustava, kamatnu stopu na vlastiti kapital predlaže operator sustava skladišta plina.

Članak 18.

Primjenu ovoga Tarifnog sustava nadzire Agencija.

Članak 19.

Ovaj Tarifni sustav objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2009.

Klasa: 011-01/08-01/04

Urbroj: 371-01/08-01

Zagreb, 19. prosinca 2008.

Predsjednik
Upravnog vijeća
Tomo Galić,
dipl. ing., v. r.